

Vážení přátelé a kolegové, členové a členky Svazu českých filatelistů,

ve svém minulém příspěvku jsem se dotkl „doby koronavirové“. Bohužel jsem nemohl předpokládat, že i s odstupem několika měsíců budeme ve stejné, ne-li horší situaci. Musíme se s takovým stavem naučit žít a v rámci možností pokračovat v naší činnosti.

Když byl přibližně před půl rokem z důvodu pandemie posunut termín naší valné hromady z listopadu 2020 na jaro 2021, ozvalo se několik hlasů, které toto opatření označovaly za zbytečně opatrné a přehnané. Současná situace ale ukazuje, že rozhodnutí o odložení valné hromady bylo více než prozíravé. V žádném případě to však neznamená, že by se měly zastavit práce na její přípravě. Rád bych v této souvislosti připomenul jednotlivým klubům filatelistů, odborným společnostem a pobočným spolkům, že je třeba aby sekretariátu SČF oznámily jména delegátů na 6. valnou hromadu, a – pokud budou mít – i návrhy na kandidáty do funkcí předsedy a místopředsedy SČF, i dalších členů předsednictva SČF a revizní komise SČF. Potřebné podklady už byly předány, respektive jsou dostupné na našich webových stránkách (www.informace-scf.cz). K vypracování těchto návrhů je samozřejmě třeba přistupovat odpovědně, protože funkcionáři zvolení na valné hromadě povedou náš svaz až do roku 2025. Jak jsem už několikrát zdůraznil, je třeba navrhnout ty, kteří hodlají pro SČF opravdu pracovat. Členství v předsednictvu SČF není odměna, ale řehole.

Julius Cacka, předseda SČF

Vážené kolegyně a kolegové,

události posledních měsíců způsobily, že se připravovaná valná hromada Svazu českých filatelistů nebude konat v původně naplánovaném termínu a dokonce se nemusí uskutečnit ani ve zcela tradiční formě. To ale nemění nic na tom, že má-li být kterákoli organizace životaschopná, musí se v jejím vedení v určitých pevných intervalech střídát nadšenci, kteří mají skutečný zájem o její životnost, mají zkušenosti, potřebnou erudici a jsou ochotni věnovat dostatek času jejímu řízení. Prostě lidé, kteří vědí jak na to. Ostatně nedávno jsme to viděli názorně na volbách do krajských zastupitelských orgánů. Četné politické strany a hnutí tam delegovaly stovky osob, které slibovaly „nový start“, které věděly jak řešit vodu, vzduch, přemnožení hrabošů, prostě cokoli, a to způsobem, jaký tu ještě nebyl! Hlasovací lístky byly plné kandidátů. Oproti našim filatelistickým funkcím však šlo mnohdy o funkce dobře placené, zajišťující navíc nejrůznější prebendy – čili po staročesku „obročí“.

Cestou planých slibů však v SČF jít nechceme. Ve filatelii jsou nabízeny funkce neplacené, čestné, slibující jen práci a přinášející někdy i nepochopení a nevědek. Zato jde o funkce zajímavé, tvůrčí, v kolektivu lidí se stejným zájmovým zaměřením. V organizaci, která se může pyšnit těmi nejlepšími tradicemi a výsledky – vzpomeňme na podíl našich předchůdců při zakládání světové i evropské filatelistické organizace, na světové výstavy nejvyšší úrovně, ale i na obrovský počet domácích výstav všech stupňů atd. Lze si jen přát, aby o tyto funkce byl stejný zájem, jako o ty v politice.

Každý klub filatelistů a každá odborná společnost může ze svého středu navrhnout vhodné kandidáty do předsednictva SČF i na kteroukoli přímo volenou funkci. Podle schváleného volebního řádu se navrhovaný kandidát musí do nejpozději tři měsíce předem představit na webových stránkách SČF. Načrtne, co chce v případě zvolení dělat a čemu se bude věnovat. Delegáti valné hromady tak budou mít dostatek času se s jednotlivými kandidáty a jejich představami o práci seznámit. Ti z navržených kandidátů, kteří tento bod volebního řádu nesplní, nemohou být na kandidátky zařazeni.

Z tohoto úhlu pohledu je tedy budoucnost české organizované filatelie doslova v rukách každého z nás. Přitom věk navrhovaných kandidátů není rozhodující. Ideální by bylo předsednictvo složené ze zástupců všech věkových skupin, aby se tak vzájemně doplňovala letitá zkušenost a rozvaha s mladickým elánem, odvahou a svěží nápaditostí nastupující generace. Česká filatelie to potřebuje v současné době více než kdy jindy.

Josef Šolc, šéfredaktor INFORMACÍ SČF

Volba delegáta na 6. valnou hromadu SČF konanou podle § 60 Stanov SČF

Současná, už řadu měsíců trvající situace nám není příznivě nakloněna. Termín řádné valné hromady (VH) – listopad 2020 – je tady, ale VH byla z důvodu nepříznivé epidemiologické situace odložena nejprve na jaro 2021, a jak vyplývá ze Zápisu z říjnového jednání P-SČF, byla odložena na nejbližší možný termín, kdy svolání této VH dovolí obecně platné předpisy a současně ohledy na co největší minimalizaci rizika ohrožení zdraví jejich účastníků. V případě, že by svolání nebylo možné do konce roku 2021, bude VH svolána tak, aby nejpozději do konce roku 2021 proběhla pomocí technických prostředků.

Jak se však tato situace vyvíjí, není vyloučeno, že rozvolnění všech restriktivních opatření může nastat až zhruba v polovině příštího roku (a ani to není zaručeno). Předsednictvo SČF (P-SČF) se proto přiklání k názoru, že pokud by omezení trvala, je třeba připravit se i na možnost uspořádat VH korespondenční formou. Důvody jsou v zásadě dva:

- 1) protiepidemiologická opatření brání osobnímu jednání;
- 2) snaha dodržet základní demokratické principy a neodkládat VH neúměrně dlouho.

Na program této VH by pak byly zařazeny jen nejnáléhavější body, případné další požadavky ze strany klubů filatelistů a odborných společností (KF a OS, společně se ve Stanovách SČF nazývají Základní organizační jednotky – ZOJ) by po dobu do konání další VH řešilo průběžně P-SČF, pokud ho tím VH pověří. Podívejme se proto, co uspořádání VH korespondenční formou obnáší.

Korespondenční (chcete-li „virtuální“) forma má proti klasicky konané VH řadu výhod:

- není tak nákladná (nemusí se platit nájem sálu, občerstvení po delegáty a další náklady, které bývají s VH spojeny) – tedy náklady zatěžující rozpočet SČF;
- a je finančně nenáročná i pro samotné kluby a společnosti, které musí hradit náklady delegáta (např. cestovné);
- účast na takto pořádané VH si může dovolit každý, i ten nejmenší a od Prahy nejvzdálenější klub, který dosud třeba nenašel nikoho ze svých členů, kdo by byl ochoten na valnou hromadu cestovat. Nevýhodou samozřejmě je, že se delegáti společně nepotkají, ale mimořádné situaci se prostě musíme přizpůsobit mimořádným opatřeními – rozhodně je to lepší než VH nekonat vůbec. Jednání s využitím technických prostředků („per rollam“) připouští § 60 Stanov SČF ve svém § 60.

Tolik na úvod a nyní k mechanismu volby delegátů. V KF a OS se pravděpodobně členské schůze, které by zvolily delegáta, z epidemiologických důvodů nesejdou. I tady ale lze tuto volbu provést podle § 60 Stanov: Předseda (nebo jím pověřený člen) požádá všechny členy KF nebo OS mailem nebo SMS o návrh, kdo by měl ZOJ na VH Svazu zastupovat. Pak proběhne vlastní volba, opět mailem nebo pomocí SMS, v níž bude z navržených jmen zvolen jeden delegát (u větších ZOJ jich může být i více). Výsledek volby odešle ZOJ e-mailem sekretariátu na adresu sekretariat@informace-scf.cz, a uvede i počet členů, kteří v roce 2020 zaplatili členskou známku SČF (tento údaj sekretariát ověří podle své evidence).

Pro ZOJ, které nemají kontaktní mailovou adresu, platí stejný mechanismus, ale výsledek volby odešlou poštou na adresu Svaz českých filatelistů, sekretariát, Opletalova 29, 110 00 Praha 1.

Všechny materiály týkající se VH budou postupně uveřejňovány na webu SČF: www.informace-scf.cz.

Vladislav Beneš, předseda RK SČF

Aktuální oznámení sekretariátu SČF:

Vzhledem k tomu, že všichni pracovníci sekretariátu jsou ve věku 70+, tedy patří do nejvíce ohrožené skupiny obyvatel, pracuje sekretariát SČF v nouzovém režimu. V pondělí, středu a pátek je v době od 7:30 do 11:00 hodin v sekretariátu přítomen J. Cacka, který vyřizuje nejnnutnější administrativu, zápůjčky a vracení literatury z knihovny, případně převzetí plateb členských příspěvků SČF. Tento stav bude trvat do odvolání a bude záviset především na vládních opatřeních s ohledem k pandemii. Případné návštěvy prosíme, aby důsledně dodržovaly všechna předepsaná opatření, tedy před příchodem do budovy měly nasazenu ochranu dýchacích cest a dezinfikovaly si ruce. Je to v zájmu zdraví nás všech. Děkujeme!

INFORMACE SČF, číslo 4/2020.

Vydává Svaz českých filatelistů, z.s., Opletalova 29, 110 00 Praha 1; www.informace-scf.cz

Uzávěrka čísla: 30. října 2020. Adresa redakce: sekretariat@informace-scf.cz

Redakční rada: PaedDr. Josef Šolc, šéfredaktor. Členové: JUDr. Ing. František Beneš, CSc., Ing. Petr Fencel, Mgr. Jaroslav Maleček, Ing. Mgr. Rudolf Schindler, Mgr. Václav Špatný, RNDr. Zdeněk Töpfer, CSc.

Grafická úprava: Mgr. Vladimír Münzberger.

Zápis z říjnového jednání P-SČF, provedeného technickými prostředky ve smyslu § 60 Stanov SČF, z.s.

Účastníci: Beneš F., Cacka, Fencel, Helm, Chudoba, Kunc, Maleček, Münzberger, Musil, Okáč, Svoboda, Šolc, Töpfer, Vaníček.

Neúčastnil se: Schiller.

Host: V. Beneš, předseda RK.

P-SČF projednalo výše uvedeným způsobem následující problematiku a přijalo tato Usnesení:

1. P-SČF bere na vědomí

skutečnost, že při současných epidemiologických omezeních není možné svolat v řádném termínu (podzim 2020) valnou hromadu SČF, a v důsledku toho schvaluje odložení konání této VH na nejbližší možný termín, kdy svolání této VH dovolí obecně platné předpisy a současně ohledy na co největší minimalizaci rizika ohrožení zdraví jejich účastníků. V případě, že by svolání nebylo možné do konce roku 2021, bude VH svolána tak, aby nejpozději do konce roku 2021 proběhla pomocí technických prostředků.

2. P-SČF schvaluje

návrh na sloučení Svazu českých filatelistů, z. s., IČO 00442976, a Spolku Světová výstava poštovních známek PRAGA 2018, z. s., IČO 04873394, v jehož důsledku druhý jmenovaný spolek zanikne a první bude spolkem nástupnickým. Rozhodným dnem sloučení je schválení tohoto sloučení předsednictvem Svazu českých filatelistů.

3. P-SČF jmenuje

v souladu s ust. § 13 Stanov SČF Víta Vaníčka čestným členem SČF, a to jako výraz ocenění jeho dlouholeté práce.

4. P-SČF schvaluje

v souladu s ust. § 62, písm. k) Stanov SČF vnitřní předpis SČF, jímž je zřízen titul čestného předsedy SČF, s tím, že zřízení tohoto titulu bude zahrnuto i do návrhu Stanov SČF, přeloženého VH SČF. Znění předpisu: P-SČF zřizuje titul čestného předsedy SČF, jako výraz ocenění mimořádných zásluh o SČF. Titul čestného předsedy může udělit P-SČF, a to osobě, která je čestným členem SČF. Čestný předseda SČF může zastávat současně jakoukoli jinou funkci v SČF, do níž byl zvolen.

5. P-SČF uděluje

titul čestného předsedy SČF Vítu Vaníčkovi, a to jako výraz ocenění jeho vynikajících zásluh o uspořádání úspěšné Světové výstavy poštovních známek PRAGA 2018, jejíhož organizačního výboru byl předsedou.

6. P-SČF volí

do funkce předsedy SČF dosavadního pověřeného předsedu SČF Julia Cacku, a to na dobu do konání nejbližší valné hromady SČF.

Usnesení přijato na základě hlasování:

Pro: 13 hlasů Proti: 0 Zdržel se: 1

Zapsal: Cacka V Praze, dne 28.10.2020

AKREDITACE JURYMANŮ PRO VÝSTAVY FIP

Skoro při každé filatelistické výstavě SČF se diskutuje o kvalitě vystavených exponátů, jejich ohodnocení, a v té souvislosti i o znalostech vystavovatelů, stejně, jako o úrovni znalostí členů jury. Ještě dramatičtější bývají diskuze nad hodnocením, které čeští vystavovatelé získají v zahraničí na evropských a světových výstavách FIP. Zatímco o cestě k jurymanství v rámci SČF existuje řada formálních i neformálních dostupných informací, existence a postavení jurymanů FIP je většinou zahaleno mlhou. Následující řádky se pokusí tuto mlhu částečně rozptýlit a oslovit potenciální zájemce o jurymanskou činnost v mezinárodním prostoru.

Uchazeč o jurymanství FIP musí předem splnit následující požadavky:

- Byl vystavovatelem na výstavě FIP a získal alespoň velkou pozlacenou medaili za svůj exponát v soutěžní třídě, ve které usiluje o jurymanství.
- Absolvoval alespoň jeden povinný kvalifikační seminář pro jurymany FIP v soutěžní třídě, ve které zamýšlí působit.
- Působil jako národní juryman na alespoň dvou národních výstavách SČF ve dvou samostatných kalendářních letech.
- Musí mít znalosti o všech oborech filatelie uznávaných FIP.
- Musí být plně obeznámen s hlavními řády FIP: GREX (Směrnice o výstavách), GREV (Směrnice o hodnocení), SREV (Směrnice pro hodnocení jednotlivých

soutěžních tříd) a Pokyny FIP a musí být připraven je implementovat (tedy prakticky provádět).

- Doporučuje se, aby psal a plynně hovořil v anglickém jazyce a měl znalost filatelistické terminologie v angličtině (jde o doporučení, nikoli povinnost – možná je i znalost jiného světového jazyka).

Po splnění uvedených požadavků uchazeč prostřednictvím SČF podá přihlášku o své zařazení jako pozorovatele na výstavu FIP. Přihláška k působení ve funkci pozorovatele jury musí být podána do 5 let po obdržení alespoň velké pozlacené medaile v soutěžní třídě, ve které usiluje o jurymanství.

K přihlášce musí být přiloženy kopie oficiálních publikací (bulletin, katalog, nebo výtisk zprávy jury) z dvou výstav, na kterých se kvalifikoval a působil jako člen národní jury.

Po zařazení do jury konkrétní výstavy FIP a po úspěšném splnění všech požadavků a přezkoušení musí být pozorovatel jury nakonec schválen výborem FIP pro přijetí do funkce akreditovaného jurymana FIP. O rozhodnutí výboru FIP je informována národní federace a pozorovatel jury. Kladné posouzení pozorovatele jury je předpokladem pro jeho zařazení na seznam akreditovaných jurymanů FIP.

Každý juryman FIP, který je již plně akreditovaný v jedné nebo více posuzovaných třídách FIP a který působil po získání původní akreditace alespoň dvakrát jako řádný juryman FIP, se může kvalifikovat v další

posuzované třídy FIP, a to za následujících podmínek:

- a) Žadatel se musí zúčastnit posuzovacího semináře pro požadovanou třídu, schváleného FIP, před tím, než požádá o akreditaci v této další třídě.
- b) Žadatel musel v předchozích 10 letech od data žádosti vystavit exponát v této třídě na výstavě FIP (kromě třídy filatelie mládeže a třídy filatelistické literatury) a získat alespoň pozlacenou medaili.
- c) Žadatel o akreditaci ve třídě filatelie mládeže nebo filatelistické literatury nemusel soutěžit jako mladý filatelista ani v žádné soutěži (výstavě) zaměřené na filatelistickou literaturu. Místo toho musí žadatel o akreditaci v těchto dvou oborech předložit konkrétní dokumentaci prokazující kvalifikaci nebo zkušenosti, které má s posuzováním takových exponátů na úrovni FIP, společně s prohlášením, v němž vysvětlí, proč si přeje získat tuto akreditaci.

SČF musí zaslat generálnímu tajemníkovi FIP formální žádost o další akreditaci. V té musí uvést, na které výstavě FIP hodlá žadatel usilovat o kvalifikaci pro další akreditaci. K žádosti musí být přiložena dokumentace dokládající způsobilost žadatele. Formální žádost musí být generálnímu tajemníkovi FIP doručena alespoň čtyři měsíce před datem zahájení uvedené výstavy. Člen výboru FIP odpovědný za záležitosti jury žádost přezkoumá a zhodnotí kvalifikaci žadatele. O výsledku hodnocení a o rozhodnutí bude žadatel písemně informován prostřednictvím SČF.

Pokud bude žádost schválena, konzultant FIP pro uvedenou výstavu v souladu s výběrem FIP vybere tým, který žadatele posoudí.

Vít Vaníček

místopředseda SČF pro mezinárodní činnost
a čestný předseda SČF

Jak nás vidí veřejnost

Vážným redaktorem Informací a funkcionářům SČF.

Předem mi dovolu, abych Vás co nejsrdečněji pozdravil a projevil uznání nad Vaší prací. Věřím, že je záslužná, dlouholetá a rozsáhlá. Dále připojuji poznámku, ve které bych rád objasnil můj pohled na problém, který v současnosti Vaše organizace prožívá. Tím je odliv členů. Narazil jsem na tuto problematiku i zcela náhodou ve Zpravodaji Svazu Českých Filatelistů (tuším číslo 2/2020), kde doslova uvádíte: "počet organizovaných filatelistů neustále klesá...", tedy problému jste si jistě vědomi. Ale vnímám je i na schůzkách filatelistů, kterých jsem se zúčastnil a kde mi obvykle říkají "mladej", což se mi už desítky let nestalo.

Poněkud ze široka měl příběh "začínajícího" filatelisty z Pardubic. Minulý rok, jsem se po mnoha a mnoha letech vrátil ke známým a objevil nádherný svět, na který jsem dříve nevyšetřil dostatek času a energie. Stihl jsem se zúčastnit podzimní burzy 2019 v Pardubicích (zcela náhodou jsem si všiml papírku na vchodu do kulturního domu), a byl jsem uchvácen množstvím návštěvníků i vystavovatelů.... prostě nádhera. A chtěl jsem navázat dalšími kontakty a výstavami. Zasáhl však COVID a vše šlo tak nějak na levačku, nicméně já doufal, že se vše zase rozeběhne a bude lehké zjistit kam a kdy se vypravit. Nemáte ale ani tušení v jak zoufalém stavu je vaše současná míra informovanosti o činnosti vašich KF, o pořádání schůzek, výstav, zaměření, činnosti.

Jsem již v dospělém věku 44 let, zažil jsem dobu pevných linek, letádků a plakátů coby hlavních informačních opor, nicméně v novém tisíciletí je tato forma pro mladé potenciální zájemce naprosto cizí. Hledají na internetu, facebooku, instagramu, kde jste téměř neviditelní. Po dlouhém pátrání ve světě internetu stále netuším, zda je v Pardubicích funkční KF, zda se schází a kde, zda má vůbec zájem o nové členy. Po dlouhém pátrání jsem si musel ověřovat na odhadovaném kontaktu telefonem, zda se koná burza ve Svitavách nebo Havlíčkově Brodě, na burzu v září opět v Pardubicích jsem vyrazil naprosto naslepo, nikde jsem nedohledal ani zmínku o tom, zda se akce koná/nekona navzdory COVID opatřením, a to ani ze strany organizátorů ani pořádajícího kulturního domu... za to se tam každý podívoval, že je účastníků tak

málo... já se však podívoval, že tam při té nulové úrovni informací o akci vůbec někdo přijel. Informaci o pořádání burzy v Nové Pace jsem objevil po dlouhém pátrání pouze na nástěnce na náměstí města, a to zcela náhodou, že byla vedle skautské nástěnky. Do takto utajené organizace (srovnatelné se zednářskými lóžemi) nemůžete nikdy přijmout žádné nové členy, bez ohledu na to, kolik uděláte výstavek pro mládež, vydáte-li jim známku nebo osvětovou přednášku... opět se o tom nedoví. Pracuji jako skautský vedoucí a za posledních deset let, se nám počet dětí zdvojnásobil a stabilně zůstává na požadované kapacitě. Co však děláme pro to, abychom měli účast:

- komplexní webové stránky střediska s informací ke každé akci,
- založený facebook, kde je řada informací podruhé,
- sdílený Google kalendář pro rodiče, kde je vše v podstatě potřetí
- a ještě rozesíláme rodičům maily s harmonogramem akcí na nejbližší měsíc.

Výsledkem je velmi uspokojivá účast, podpora ze strany rodičů a nás to taky baví víc. Neberte to prosím jako kritiku Vašeho přístupu, spíše analýzu příčin (kterých je možná více a já mám jen jednostranný pohled). Co by však stálo za úvahou, je vzájemná informační podpora pro vaše KF, například centralizaci informací o jejich činnosti, založením jejich stránek centrálně, ověření kontaktních i schůzkových informací o klubech, popřípadě si můžete sjednat i komerční výpomoc od některé IT firmy.

Marketing není zadarmo, ale zde to nemusí být o velkých penězích, naše webové stránky platí 300,- Kč ročně za doménu (jméno) a dalších 300,- za hosting (umístění na serveru), tedy naše IT podpora nás stojí 600,-/rok, redaktor je dobrovolník, facebook je zdarma, Google je zdarma. Že to jde i pro filatelii ukazuje světlý příklad veletrhu Sběratel, o kterém bylo aktualizovaných informací na internetu neustále dost, což bylo také příčinou, že se nakonec uskutečnil, třebaže to nebylo tak velké jako v letech minulých (z pochopitelných důvodů). Nicméně když se na internetu neustále aktualizovaly informace, že se koná, nebál jsem se vážit cestu do

Prahy. Věřím, že ve svých řadách najdete odhodlané a zdatné členy, kteří by toto zvládli a mohli jste tak mladým zájemcům (nebo i nám pokročilým) informace předložit a nenechat je dolovat - mladí filatelisté toto nechtějí podstupovat, nemají na to čas ani trpělivost, jejich svět je rychlejší a ani tento můj dlouhý e-mail by nedočeti (což já věřím, že Vy ano).

Věřím, že informační bariéra je důvodem, že většina filatelistů je v současnosti mimo KF. Byl bych velice rád, kdyby se Vám podařilo toto zlomit a držím v tomto směru palce.

Se srdečným pozdravem z Pardubic

Jan Vávra, jan.vavra@upce.cz

Poznámka redakce:

S připomínkami Jana Vávry nelze jinak než souhlasit. Prostě, pokud nebudeme dostatečně a správně cíleně náš koníček propagovat, těžko můžeme očekávat, že se do našich řad pohrnou davy zájemců. Přitom jde o dlouhodobý a vícekrát už diskutovaný problém. Organizátoři akcí jsou schopni věnovat velké úsilí a stovky hodin jejich přípravě, ale zapominají na to, že je třeba také o nich včas informovat širší veřejnost, a to nejen tu filatelistickou. Předpokládat, že „oni si to ti filouši mezi sebou řeknou“ je zjevně zcela mylná představa. J. Vávra

radí pořídit si webové stránky. Jenomže to je jenom jedna část řešení (ta snadnější), a navíc náš svaz takové stránky už léta má. Ukazuje se však, že na nich chybí potřebné a aktuální informace. To však není problém jenom správce těchto stránek nebo sekretariátu svazu, to je hlavně problém celé filatelistické veřejnosti, aby o akcích ve svém okolí včas a přesně informovala a tyto informace prostřednictvím sekretariátu předávala správci svazových stránek. To samozřejmě nebrání tomu, aby si organizátoři založili vlastní stránky, facebook, Instagram a cokoli jiného. Přesto je důležité, aby se většina těchto informací soustředovala na jednom místě. Z něj pak mohou vést jednoduché odkazy i na další weby. A nezapomínejme, že ne každý filatelista si hned ví rady, jak takový web spravovat, na koho se obrátit a podobně. Prostřednictvím webu SČF má jednoduchou možnost, jak informace zveřejnit.

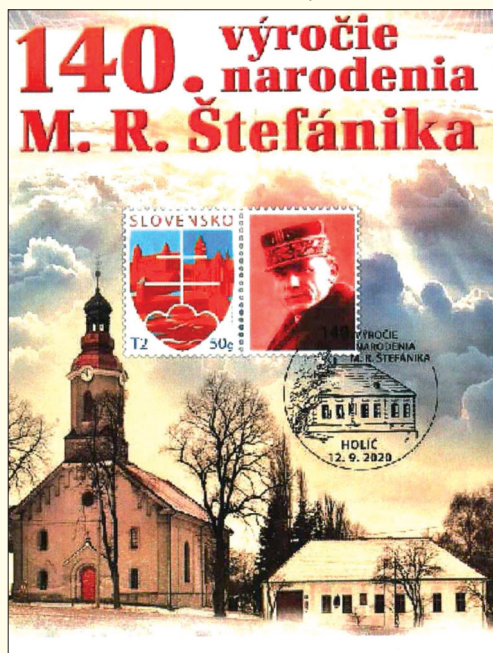
Také časopis Filatelie, který vychází každý měsíc, už léta poskytuje zdarma služby v rubrice Kam za filatelii. Bohužel i tady se redakce setkává s problémem získávání aktuálních informací. A přitom by stačilo včas vyplnit a poslat kupon, napsat e-mail nebo alespoň zavolat. Ale to všechno není o tom „my a oni“, ale jenom „my všichni“!

Jak to dělají u sousedů

Dňa 12.9.2020 sa v interiéru Holíčskeho zámku konalo slávnostné otvorenie filatelistickej výstavy k 140. výročí narodenia gen. M. R. Štefánika, významného rodáka z neďalekých Košarísk. Príhovormi výstavu otvorili viceprimátorka PhDr. Lenka Látalová, PhD. a predsedkyňa Klubu filatelistov v Holíči Mária Hudcová. Vystavovaný exponát si bude možné pri prehliadke zámku pozrieť až do 30.9.2020. Do tohto dátumu bude na pošte Holíč k dispozícii aj príležitostná poštová pečiatka vydaná Slovenskou poštou. Na pečiatke je zobrazený rodný dom M.R. Štefánika v Košariskách, ktorý bol námetom aj pri tvorbe pamätného listu. Významnú udalosť sme umocnili ďakovným listom za dlhoročnú a obetavú prácu členom klubu pánovi PaedDr. Ivanovi Hnátovi, pani Apolónii Lantošovej a páňovi PaedDr. Josefovi Šolcovi. Neopakovateľnú atmosféru podčiarkla prezentácia o M. R. Štefánikovi v priestoroch kaplnky zámku z diela PaedDr. Ivana Hnáta. Otvorenie sa konalo nielen za účasti členov nášho klubu, ale aj účasti členov z filatelistických klubov v Brezovej pod Bradlom, Malaciek, Bratislavy, Partizánskeho i Piešťan. Naši hostia boli nadšení nielen výstavou a pripravenými materiálmi k výstave, ale nešetřili slovami obdivu nad atmo-

sférou Holíčskeho zámku. Veľké poďakovanie páňovi Maniačekovi za možnosť prezentovania M. R. Štefánika očami jeho otca, filatelistu a autora exponátu Ing. Jána Maniačka st. (1933-2017). Verím, že nielen pre nás, ale i pre ostatných návštevníkov bude výstava podnetom na zamyslenie: „Kto sme a kam kráčame“, nielen ako odkaz osobnosti národného významu, ale aj ako odkaz otca svojim deťom a priateľom rečou filatelie. Záverom ďakujeme za podporu a vynikajúcu spoluprácu s pracovníkmi Mesta Holíč, vďaka ktorým sa nám výstava podarila pripraviť.

Mária Hudcová, predsedníčka KF Holíč

Ve dnech 11. a 12. září se v rámci pražského veletrhu Sběratel konala 2. mezinárodní česko-německá výstava. Pořadatelem byl SČF ve spolupráci s ArGe Tschechoslowakei a Společností sběratelů čs. známek SČF. Letos šlo o jednu z prvních výstav v Evropě, která proběhla v údobí pandemie. Této neblahé situaci se museli organizátoři přizpůsobit a samozřejmě neustále hrozila možnost, že veletrh – a tedy i výstava – bude nakonec zrušen. To se naštěstí nestalo. Odměnou všem návštěvníkům byla možnost zhlédnout velmi kvalitní exponáty. Vždyť sedm z nich obdrželo 90 a více bodů!

Celkem bylo vystaveno 45 exponátů na 129 plochách. Přihlášeno jich bylo více, ale několik jich, zejména ze zahraničí, nakonec nedorazilo – vystavovatelé se obávali přejet hranice a vystavit se tak riziku karantény. I tak se podařilo ukázat exponáty z Německa, Slovenska a ve třídě literatury i z USA. Velmi silně zastoupeny byly exponáty v tradiční třídě, kde jsme mohli zhlédnout to nejlepší, co v současné době v ČR existuje. Na rozdíl od loňské výstavy v Liberci chyběly skvělé exponáty ve třídě Poštovní historie.

Hlavní cenu výstavy získal exponát J. Petříka „Afgánistán 1871-1900“ (93 b). Tento 8-rámový exponát byl už mnohokrát vystavován na světových výstavách a je potěšitelné, že byl představen i domácím sběratelům. Obsahuje rekonstrukce tiskových desek nejstarších vydání, řadu bloků a archů a také zajímavé dopisy. Známky jsou pěkné i pro méně zasvěcené sběratele, protože ukazují exotickou a v novinách často zmiňovanou zemi, jejíž staré známky se vyznačují nezakrytou primitivností tisku. Vždyť znáte jinou zemi, kde se poštovní použití známky odehraje utržením jejího rohu? Nebo kde na jednom archu bylo více různých známek s odlišným nominálem? Z exponátu číší nadšení vystavovatele a znát je i vlastní publikovaný výzkum. Na Exponetu je vystavena starší verze exponátu (80 listů), návštěvníci by však jistě uvítali aktuální verzi o 128 listech.

Vítězem 2. stupně výstavy byl exponát R. Flašky „Hradčany 1918“ (93 b). Je v něm kladen velký důraz na ritní zkusmé tisky dokazující úpravy kresby. Dále se zde nacházejí nejjáznější nepoužité známky emise – např. vodorovná meziarší, celé desetipásky meziarší hodnot 10 a 20 h, spojené příčkové typy na 20 h V nezoubkovaná, známky spirálových a příčkových typů na známce 15 h ze 7. TD, vzácná zoubkováni většinou ve čtyřblocích nebo páskách. Mně osobně se velmi líbí barevná studie nezoubkovaných známek 200 h, kde všechny exempláře pocházejí z pravého dolního rohu archu.

V této souvislosti zmíním i svůj (tedy J. Chudoby) exponát „Hradčany“, za který jsem získal 86 bodů. Jeho koncept je zcela odlišný od exponátu R. Flašky. Vzácnosti a rarity jsou představeny pouze na poštově upotřebných známkách a na celistvostech. Nechybí řada spojených typů a poštovní použití vzácných známek a zoubkováni na různých poštovních úřadech. Důvodem zmínění tohoto exponátu je, že – s trochou nadsázky – lze stvořit zajímavý exponát z tzv. balíčkových známek a nejsou třeba tak velké finanční výdaje jako u známek neupotřebných. Zmíněný exponát bude v nejbližších dnech také vystaven na Exponetu.

Druhý můj (J. Chudoby) exponát byl zaměřen na emisi „Osvobozená republika“ (92 b). Nyní ve Filatelii vychází

seriál článků o tomto vydání a řada zveřejněných poznatků vychází právě z tohoto exponátu. Vidět ho můžete rovněž na Exponetu.

Další exponát tvořený pouze razítkovanými známkami je od M. Musila: „Rakousko 1850-1918“ (92 b). Je v něm kladen důraz na typologii, barevné odstíny, zajímavá a identifikovatelná razítka a základní výrobní/deskové vady. Na trhu lze relativně často vidět známky 1. emise (a obecně klasických vydání), bohužel ale často poškozené, bez identifikovatelného razítka nebo s malým či dokonce zastiřeným okrajem. Takové známky v tomto exponátu nejsou. Velmi vkusná je i jeho grafická úprava. I on je k vidění na Exponetu.

Z dalších zajímavých objektů v tradiční třídě bych vybral exponát R. Schindlera „Státní znak 1929“ (90 b). Představuje kresebné návrhy na známku a vzácný zkusmý tisk bez vyřezání hodnotového štítku. Obsaženy jsou i celistvosti se zajímavými frankaturami a přetisková vydání dokládající odštěpování čs. území.

Exponát P. Flašky „ČSR I“ (88 b) ukazuje četné vzácnosti na neupotřebných známkách, prakticky výhradně ve čtyřblocích. Vzácnost materiálu je obdivuhodná. Přesto bych k němu měl dvě výhrady: Objevují se zde rakouské nepoužité známky, které neodpovídají pojmenování exponátu, a dále že exponát je nevyrovnaný – končí prakticky rokem 1923.

86 b. obdržel exponát V. Münzbergera „Perfiny Liberecka z období záboru Sudet“. O jeho kvalitách svědčí, že i když dosud nebyl soutěžně vystaven, v loňském roce byl rovnou zařazen do Čestného dvora liberecké výstavy. Výběr materiálu je neskutečný. Vždyť, kolik máte různých perfinů ze Sudet? A zde můžete vidět i celistvosti odeslané různými firmami například do jižní Ameriky!

Stejný počet 86 b. získal i exponát T. Netušila „Rumburský přetisk 1938“. Zabývá se neradostným údobím naší historie a ukazuje způsob výroby tiskových desek a největší typické přetiskové vady. Oceňuji snahu autora vystavovat tyto známky, protože u řady sběratelů je stále zakořeněn názor, že podíl kadělků je značný a nelze je rozeznat. Exponát názorně ukazuje, že pravdy o pravosti se lze dobrat i u tohoto vydání.

Druhý dosud nevystavený exponát J. Petříka „Mauritius 1847-59“ podle mého názoru překvapil návštěvníky. Mohli jsme v něm vidět kompletní rekonstrukci červené

1 penny druhého vydání – Post Paid nebo dopisy se známkou 2 pence 1848.

Velice oceňuji exponát R. Coufala „Československo 1918-19 – Revoluční přetisky“, kde u každého vydání rozlišuje typologii a snaží se ukázat časovou posloupnost jednotlivých tisků. Bohužel autor na prvním rámu ukazuje i použití předběžných známek, což nekoresponduje s libretem exponátu. A na některých dalších listech má i monografické údaje o tiskárně a činovnících při přetiskování známek. Jeho exponát je ukázkou krásného monografického zpracování, které by zasloužilo vydat knižně – exponáty však, bohužel, mají odlišný způsob hodnocení.

Z dalších exponátů v tradiční třídě obdrželi: T. Amler „1927 IV. Výpočetní vydání“ (88 b.) (je na Exponetu); F. Dusbábek „Přetisk Pošta československá 1919 na rakouských spěšných známkách emise 1917“ (83 b.); M. Jakubík „Poštovní použití známek s vyobrazením T. G. Masaryka ve 20. letech – vzácnosti a zajímavosti“ (83 b.); M. Jakubík „T.G.M. na Jubilejních známkách 1923 a jejich přetiskových emisích“ (85 b.); P. Lazar „Aršík Bratislava 1937 – světoběžník“ (85 b.); M. Veselý „Studie emise čs. známek Společný let“ (73 b.).

Ve třídě Poštovní historie zvítězil exponát H. Liebermanna „Razítka poštoven v českých zemích 1900-58“ (73 b.). Ukazuje zajímavý filatelistický materiál, který rozlišuje podle období vzniku a druhu razítka. Sbíráni poštoven je velmi zajímavé, protože nejběžnější jako jsou Pustevny na Radhošti či Macocha se vyskytují v tisících exemplářích (zajímavé výletní místo), zatímco některé vzácné jsou známy jen v jednotkách kusů. Na území Československa působilo více než 2.000 poštoven, které používaly asi 7.000 různých razítek. Za pětirámový exponát obdržel H. Liebermann 73 b.

Na obdobné téma je exponát V. Pixy „Smluvní partneri pošty na českém území v letech 1900-2019“ (70 b.).

Třídou celin vyhrál J. Krátký s mezinárodními odpovědkami Albánie (80 b.). V exponátu jsou vystaveny i meziválečné odpovědky často zasílané i do Albánie. Jde o správnou ukázkou, jak má jednorámový exponát vypadat. Ze vzácnosti materiálu a malého množství vydání mezinárodních odpovědek je zřejmé, že by nebylo možné vytvořit exponát 5-rámový. Dostí častá chyba je však v tom, že sběratel vytvoří jednorámový exponát, ale nepřesvědčí jurymany, že nelze vytvořit exponát větší. Úplně faux pas je, pokud se na výstavě objeví dva exponáty na stejné téma – jeden jednorámový a druhý pětirámový.¹⁾

V otevřené třídě vyhrál J. Kraus s exponátem „První švédská antarktická expedice 1901-04“ (92 b.). Filate-

listickým i nefilatelistickým materiálem (například texty dopisů, fotografiemi, medailemi, vyznamenáními) dokumentuje obtížný život polárníků, kteří museli po potopení lodi přečkat zimu v nehostinném prostředí s minimem zásob. Vysvětluje přípravy, cestu tam, záchrannou akci a cestu zpět těchto mužů. Autor mi sdělil, že v exponátu má více než polovinu všech známých dopisů z této expedice, a už jenom záměr vytvořit exponát na 5 rámu zasluhuje uznání (vidět ho můžete na Exponetu).

J. Kraus obohatil výstavu i exponátem „Dr. Václav Vojtěch – první Čech v Antarktidě“ (91 b.). O Vojtěchovi jste si mohli přečíst v srpnovém čísle Filatelie, kde jsou také vyobrazeny zajímavé poštovní dokumenty z Byrdovy expedice, které se zúčastnil. Obecně lze říci, že zařazením otevřené filatelie na výstavu lze náš koníček účinně propagovat. Důvodem je, že lze kombinovat filatelistický i nefilatelistický materiál (nefilatelistický však musí mít přímý vztah k filatelistickému). Asi by nebylo vhodné vytvořit exponát Hradčan, kde bych ukazoval známky z let 1918-20 a k nim přidával dnešní pohlednice či fotografie. Důležité je také vybrat zajímavé libreto exponátu, aby zaujalo i návštěvníky. Potom lze očekávat zasloužený úspěch. Toto vše se J. Krausovi v obou exponátech podařilo a lze mu k tomu jen gratulovat.

Nemohu nezmínit třídu literatury. Tu vyhrál americký sběratel Mark Wilson, nadšený propagátor čs. známek. I když neumí česky, snaží se (a výsledky jsou velmi profesionální) překládat zajímavou literaturu o čs. známkách do angličtiny a přibližuje ji tak zahraničním sběratelům prostřednictvím anglické společnosti sběratelů čs. známek. Za knihu „Czechoslovak Letter Mail 1918-39 Single and Multiple Stamp Franking“ obdržel zasloužených 80 b. Kniha vychází ze seriálu článků „Frankatury čs. listovních zásilek v letech 1918-39“, který vycházel na pokračování ve Filatelii v letech 2000-2.

Rád bych zmínil i knihu M. Marčana „Katalog okresních razítek poštovních úřadů na Slovensku a Podkarpatské Rusi“, zabývající se úzkým filatelistickým úsekem a o prokazující to větší filatelistické nadšení autora. Neznám mnoho dalších sběratelů, kteří se uceleně zabývají čs. okresními razítky na poštovních průvodkách – a byli by dokonce ochotni o nich napsat knihu!

Jako návštěvník výstavy jsem velmi potěšen kvalitou exponátů vystavených ve 2. stupni. Radost je o to větší, že v roce 2022 se připravuje Evropská výstava poštovních známek v Liberci a tyto exponáty, jestliže se příští rok kvalifikují na 1. stupni (což vzhledem k nynějšímu bodovému zisku by neměl být problém), tedy mohou být na domácí půdě vystaveny na prestižní evropské výstavě.

Na závěr musím ocenit práci všech, kdo se podíleli na přípravě a průběhu této svazové soutěžní výstavy. Zorganizovat výstavu v Praze, kde všichni hlavní organizátoři a pomocníci nejsou z Prahy, je úžasné. Musím tedy poděkovat J. Sedlákovi – předsedovi organizačního výboru (Kladno), H. Liebermannovi (Německo), M. Tůmovi a M. Musilovi s celou skupinou spolupracovníků z Jihlavy, dále dobrovolníkům z Liberce a také všem vystavovatelům. Děkuji i panu Jiráskovi, že umožnil výstavu konat na Sběrateli, a dokonce ji i finančně podpořil. Poděkování je nutné znásobit vzhledem k nejisté době, kdy organizátoři ještě pár dnů před výstavou nevěděli vlivem vnějších podmínek a strastí, zda se výstava bude skutečně konat. Takže snad za celý Svaz českých filatelistů mohu říci – chlapi, díky!

Josef Chudoba

1) *Když jsem u drobných chyb, zmíním ještě jednu, kterou si řada vystavovatelů neuvědomuje. Maximum bodů, které lze obdržet na výstavě, je 100. Jde o součet bodů za určitá hodnotící kritéria. Například u tradiční třídy je za znalosti 25 bodů a za výzkum 10, zatímco za stav materiálu pouze 10 a za jeho vzácnost 20. Jestliže vyměníš jednu známku za jinou, tak i při stejných hodnotících možná obdržíš jeden bod navíc. Jestliže však uvedeš na titulní list seznam literatury, kterou jsem použil, nebo dokonce napsal, přinese mi to „zdarma“ daleko více bodů. Obecně lze říci, že jurymani kladou velký důraz na titulní list, který by měl souznít s celým exponátem.*

Je tomu rok, co v Liberci proběhla úspěšná výstava konaná s mezinárodní účastí. Podařilo se pro ni získat exponáty z Česka, Slovenska a Polska, a dokonce i z Francie a USA. K jejímu zdaru jistě přispělo, že proběhla v nádherných prostorách historické budovy Kavárna Pošta, v nichž jsme během čtyř dnů přivítali více než tři tisíce sběratelů. Několikrát jsme si o ní mohli přečíst i na stránkách Filatelie. Výstavu podpořil i Liberecký kraj a Statutární město Liberec. Organizátory potěšila osobní návštěva hejtmana Martina Půty a primátora Jaroslava Zámečnicka. A už tehdy padaly dotazy „Kdy bude další výstava?“. „A co evropská, na tu si netroufnete, co?“.

Nyní se dozvídáme, že mladý liberecký kolektiv ve spolupráci se Svazem českých filatelistů připravuje Evropskou výstavu poštovních známek Liberec 2022. Zatímco národní výstavy mají v normální době asi 200 výstavních ploch, na této akci se jich plánuje přibližně 1.200!

Výstava bude svým způsobem specifická. Vedle evropské výstavy, kde bude možné zhlédnout nejlepší exponáty z tradiční filatelie a poštovní historie (seznam všech výstavních tříd dosud není uzavřen), bude velmi početně zastoupen i tzv. „Polar salon 2022“.

Organizátoři jistě přivítají české exponáty, neboť poslední výstavy ukázaly, že u nás jich je řada výjimečné úrovně.

Jak už bylo zmíněno, součástí výstavy bude i „Polar salon 2022“, na němž budou vystaveny nejzajímavější exponáty v celého světa, zabývající se polární filatelií. V nich můžeme vidět dopisy mužů, kteří objevovali a prováděli první výzkumnou činnost v Antarktidě. Vždyť kdo by neznal jména jako Roald Amundsen, Robert

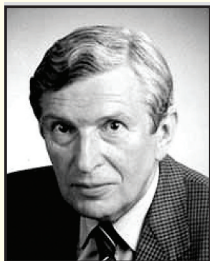
Falcon Scott nebo ze starších James Clark Ross. Výhodou dnešního výstavnictví je, že existuje i tzv. otevřená třída. Zde lze vedle filatelistického materiálu vystavit i nefilatelistický, který jej rozvíjí. A tak kromě obálek dopisů polárníků můžeme zhlédnout i jejich obsah a další materiál (medaile, pozvánky, dobové fotografie...). Velkým nadšencem polární filatelie, a tedy i „Polar salonu“, je předseda organizačního výboru Jiří Kraus, který několikrát vystavil své exponáty Objevování Antarktidy a 1. švédské antarktické expedice. Oba obdržely vysoká hodnocení na světových výstavách. A na výstavě v Liberci budou podobné exponáty v celém jednom sále.

Konání takové výstavy je náročné z organizačních i finančních důvodů. Vždyť její příprava začala už začátkem tohoto roku (tedy skoro 3 roky před otevřením) a rozsahem bude skoro stejná jako úspěšná Světová výstava Praga 2018. Jen namátkou – bude třeba převést 50 tun (!) výstavních rámu a domluvit se 400 vystavovateli zapůjčení exponátů. A samozřejmě – taková výstava je náročná i z finančního hlediska. I když potrvá jen 4 dny, její rozpočet činí několikaletý rozpočet celého Svazu českých filatelistů! Do hry zde vstupují další faktory, jako shánění sponzorů a donátorů. Proto je nutno před organizátory smeknout, držet jim palce a popřát hodně úspěchů.

Základní informace: KDY: 27. – 30. října 2022; KDE: Wellness hotel Babylon. Další podrobnosti: www.liberec2022.eu **Josef Chudoba**

www.liberec2022.eu

FILATELISTICKÝ SLAVÍN

Nedávno jsme si s hlubokým zármutkem přečetli, že nás 8. října t.r. ve věku 85 let, navždy opustil pan Ing. Lumír Brendl.

Narodil se 8. března v učitelské rodině a od mládí se zajímal o sbírání známek. Později se odborně soustředil na oblast námětové filatelie. Každý z nás asi zná jeho skvělé námětové exponáty s mnoha poštovně-historickými aspekty „Těžké časy v Čechách a v Československu“ zahrnující filatelistický pohled na strádání českého národa zejména pod habsburskou nadvládou. Tento jeho exponát byl mnohokrát vystaven na našich i zahraničních výstavách a zaslouženě obdržel mnoho zlatých medailí.

Svůj život zasvětil československé a světové filatelii. Jako neúnavný organizátor a námětový juryman byl zvolen předsedou našeho svazu a tuto funkci vykonával od roku 1995 do roku 2011.

První filatelistická výstava, která nesla jeho významnou stopu, byla světová výstava PRAGA 1998, po které

následovala výstava s mezinárodní účastí BRNO 2000. O pět let později Svaz českých filatelistů pod jeho vedením uspořádal velikou, celoevropskou (FEPA) výstavu BRNO 2005. Vyvrcholením jeho výstavních aktivit doma pak byla světová filatelistická výstava PRAGA 2008, kterou řídil ve funkci předsedy organizačního výboru.

Lumír Brendl ovládal několik cizích jazyků, což bylo klíčem k jeho úspěšné činnosti v mezinárodním prostoru. Jako FIP juryman pracoval v hodnotitelských týmech na mnoha evropských a světových výstavách. Vyvrcholením mezinárodní činnosti bylo jeho zvolení ředitelem předsednictva Světové filatelistické organizace (FIP). Tuto funkci zastával osm let mezi lety 2000 a 2008, a mezi jeho hlavní konkrétní úspěchy patří mnoho příspěvků při vytváření pravidel nových soutěžních tříd a jejich hodnocení, speciálně třídy jedno-rámových exponátů, otevřené třídy a třídy pohlednic.

Obdržel vyznamenání SČF všech stupňů a za svou mezinárodní činnost byl vyznamenán FIP medailí „Za službu filatelii“.

Čest jeho památce.

Vít Vaníček, čestný předseda SČF